

جزوه آموزشی جغرافیای ایران

تهیه شده توسط محسن یوسفی

سوالات مهم درس دهم

۱- هدف از بهره گیری از توان های محیطی چیست؟

بهره گیری از توان های محیطی، با هدف تأمین معاش و توجه به ابعاد مکانی در برنامه ریزی ها

۲- نتیجه بهره گیری از توان های محیطی چیست؟

به عدالت اجتماعی و اقتصادی و تعادل منطقه ای انواع فعالیت ها منجر می شود.

۳- ساماندهی فعالیت های انسان در مکان، براساس توان محیطی چه نتایجی دارد؟

موجب می شود از صدمات ناشی از بهره گیری انسان از محیط بکاهد و زمینه های رسیدن به توسعه پایدار را فراهم سازد.

۴- توسعه پایدار چیست؟

توسعه پایدار به معنای تأمین نیازهای امروز، بدون کاستن از توانمندی های نسل های آینده است.

۵- راه حل مناسب برای رسیدن به توسعه پایدار را بنویسید.

شناخت توان های جغرافیایی و درک صحیح ظرفیت های محیطی ایران، راه حل مناسبی برای رسیدن به اهداف توسعه پایدار است.

۶- کشاورزی چیست؟

یکی از اساسی ترین نیازهای انسان، نیاز به غذا است.

به منظور برطرف کردن این نیاز، شکلی از رابطه بین انسان و محیط طبیعی ایجاد شده است که آن را «کشاورزی» می نامیم.

۷- نقش کشاورزی در اقتصاد کشور را بنویسید.

این بخش به دلیل ایفای نقش حیاتی در تأمین مواد غذایی سالم، خودکفایی، ایجاد اشتغال و بهره مندی صحیح از مواهب الهی مانند آب و خاک، در اقتصاد کشور نقش بسیار مهمی دارد.

۸- نقش روستاییان در اقتصاد کشور را بیان کنید.

کشاورزی از فعالیت های اساسی و زیربنایی در اقتصاد ایران است که در سایه تلاش روستاییان زحمت کش محصولات با کیفیت به بازار عرضه می شود.

۹- مهم ترین فعالیت های بخش کشاورزی:

زراعت، باغداری و دامداری

۱۰- چه عاملی موقعیت مناسبی برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم کرده است؟

تنوع وضعیت آب و هوایی در ایران،

۱۱- مهم ترین محصولات تولیدی کشور را نام ببرید.

انواع غلات، حبوبات، سبزیجات و محصولات جالیزی، نباتات علوفه ای و محصولات صنعتی

۱۲- مشکلات تولیدات زراعی در کشور را بنویسید.

محدودیت در منابع آب و خاک، بهره وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی، نوسانات آب و هوایی، بی ثباتی در قیمت محصولات و...

۱۳- علل تنوع فراوان در تولیدات باغی در کشور را بیان کنید.

اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران

۱۴- مزیت های کشور ما در تولیدات باغی را بیان کنید.

- در کشور ما امکان کشت انواع گوناگون میوه های سردسیری، نیمه گرمسیری و گرمسیری وجود دارد.

- این بخش از کشاورزی، از مهم ترین اقلام صادراتی کشور است که هر ساله ارزش فراوانی را وارد کشور می کند.

www.my-dars.ir

۱۵- مهم ترین محصولات باغی ایران را نام ببرید.

پسته، انار و خرما ی ایرانی

۱۶- مزایای کشت گلخانه ای را بنویسید.

- کاهش مصرف آب

- تولید در همه طول سال و همه جا

- کنترل بهتر وضعیت کشت

۱۷- چرا کشور ما وضع مناسبی در پرورش انواع دام دارد؟

گسترده‌گی زیاد در عرض جغرافیایی، وجود گونه‌های متنوع دامی، تنوع اقلیمی و تنوع گونه‌های گیاهی،

۱۸- علل رشد بخش دامداری در کشور چیست؟

علاوه بر آن روند روبه رشد صنایع تبدیلی، وجود نیروی انسانی متخصص و ماهر و استفاده از روش‌های علمی در مجموع، باعث رشد این بخش از اقتصاد کشور ما شده است.

۱۹- اهمیت تولیدات دامی در کشور را بیان کنید.

تولید محصولات دامی باعث رونق صنایع غذایی در کشور شده است. این صنایع در اقتصاد غذایی، اشتغال، تولید ناخالص داخلی، امنیت غذایی و صادرات کشور نقش مهمی دارد.

۲۰- نقش عشایر در اقتصاد کشور:

یکی از تولیدکنندگان محصولات دامی، عشایر غیور و زحمتکش هستند، هر چند جمعیت عشایری کمتر از ۲٪ از جمعیت کشور است، آنان ۲۵٪ واحد دامی و ۲۰٪ از تولید پروتئین مربوط به دام را به خود اختصاص داده‌اند.

۲۱- صنعت چیست؟

صنعت شامل مجموعه فعالیت‌هایی است که به تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف و تبدیل آنها به محصولات جدید منجر می‌شود؛ اعم از اینکه این تغییرات با دست یا ماشین در کارگاه و یا منزل انجام شود.

۲۲- اهمیت بخش صنعت را بنویسید.

- بخش صنعت، محرک اصلی رشد، موفقیت و نوآوری کشورها به شمار می‌رود.

- فعالیت در این بخش به ایجاد اشتغال منجر خواهد شد.

-بسیاری از مشاغل به طور مستقیم یا غیرمستقیم به صنعت وابسته است. ۴-بخش صنعت در تجارت، تحقیق، توسعه و بهره وری سهم قابل توجهی دارد.

۲۳-انواع صنایع اصلی در ایران را نام ببرید.

«صنایع دستی» و «صنایع ماشینی»

۲۴-صنایع دستی چیست؟ شرح دهید.

به آن دسته از فعالیت هایی گفته می شود که عمدتاً با استفاده از مواد اولیه بومی و به کارگیری ابزار و وسایل ساده دستی، در قسمتی از مراحل اساسی تولید و به ساخت محصولی منجر می شود که در هر واحد آن ذوق هنری و خلاقیت فکری صنعتگر به گونه ای تجلی می یابد.

۲۵-اهمیت فرش دستباف ایران درجهان چیست؟

کشور ما یکی از صادرکنندگان عمده این فرش در جهان است که به دلیل بافت و نقش و نگار خاص، از اهمیت و شهرت بین المللی برخوردار است.

۲۶-صنایع ماشینی را تعریف کنید.

صنایع نفت و گاز، پتروشیمی، فلزات اساسی، خودروسازی، ماشین سازی، صنایع شیمیایی و صنایع غذایی صنایع ماشینی می شود.

۲۷-صنایع فلزات اساسی چیست؟

صنایع مربوط به فلزات اساسی، از جمله صنایع ماشینی است که شامل صنعت فولاد، آلومینیوم، مس، سرب و روی می شود.

۲۸-بزرگ ترین بخش صنعتی کشور بعد از نفت و گاز چیست؟

www.my-dars.ir

صنعت پتروشیمی

۲۹-از مواد پتروشیمی در تولید چه محصولاتی کاربرد دارد؟ نام ببرید.

مواد پتروشیمی در تولید انواع لاستیک، پلاستیک، شوینده، چسب، کود،

رنگ، الیاف مصنوعی و... کاربرد دارد.

۳۰- اهمیت صنعت خودروسازی در کشور را بنویسید.

صنعت خودروسازی یکی از شاخصه های توسعه یافتگی کشور است که می تواند فرصت های شغلی بسیاری برای کشور فراهم آورد و از جمله صنایعی است که در سند چشم انداز به آن توجه خاصی شده است .

۳۱- دو شرکت خودروسازی کشور را نام ببرید.

دو شرکت بزرگ ایران خودرو و پارس خودرو (سایپا) بخش عمده ای از خودروهای کشور را تولید می کنند.

۳۲- چرا ایران یکی از قدرت های برتر معدنی جهان است؟

ایران یکی از کهن ترین تمدن های جهانی در کشف معدن است و امروزه با وجود بیش از ۷۰ نوع ماده معدنی، یکی از قدرت های برتر معدنی جهان است.

۳۳- مهم ترین معادن ایران را نام ببرید.

در کشور ما موادی مانند نفت، گاز، بوکسیت، مس، روی، سرب، سنگ آهن و... وجود دارد.

۳۴- اهمیت بخش معدن در کشور را بنویسید.

بخش معدن یکی از بخش های مهم اشتغال در کشورمان است .

۳۵- کدام استان ها دارای بیشترین شاغلان در بخش معدن می باشند؟

استان های یزد، کرمان و اصفهان بیشترین شاغلان بخش معدن کشور را دارند.

۳۶- علت عدم تعادل در پراکندگی قطب های صنعتی کشور را توضیح دهید.

عدم تعادل در پراکندگی قطب های صنعتی در سطح کشور نشان می دهد که به توان و ظرفیت های محیطی ایران به طور کامل توجه نشده است .

به طور مثال می توان به نواحی شرقی و مرکزی کشور اشاره کرد که از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند ولی به دلیل این که به صورت محدود مورد بهره برداری قرار گرفته اند با رشد صنعتی روبه رونبوده اند.

۳۷- در چه صورتی همه مناطق کشور متناسب با امکان های طبیعی و انسانی خود توسعه یابند؟

اگر در استفاده از منابع طبیعی، ویژگی ها و توان محیطی آن منطقه مورد بررسی قرار گیرد.

۳۸- تعریف خدمات را بنویسید.

به زنجیره فعالیت های مالی، مدیریتی، بهداشتی، آموزشی، انتظامی، اطلاعاتی، گردشگری، تجارت و بازرگانی که به طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور مؤثرند، «خدمات» گویند.

۳۹- دوبرخش اصلی خدمات در کشور را نام ببرید.

این خدمات در کشور ما به وسیله بخش خصوصی و دولتی به مردم عرضه می شود.

۴۰- اهمیت گردشگری چیست؟ شرح دهید.

گردشگری در ردیف شغل های پر درآمد، پاک و کم هزینه است که برای کشور میزبان می تواند اشتغال زایی، توسعه و رونق اقتصادی، و ارتباطات جهانی سازنده ایجاد کند. رتبه ایران در سازمان جهانی گردشگری را بنویسید.

کشور ما برای جذب گردشگران داخلی یا خارجی توانمندی های فراوانی دارد؛ به شکلی که سازمان جهانی گردشگری (UNWTO) ایران را از نظر جاذبه های طبیعی، در رتبه پنجم و از نظر جاذبه های تاریخی و فرهنگی در رتبه دهم جهانی قرار داده است.

۴۱- توانمندی های متعدد ایران برای گسترش جهانگردی را بنویسید.

- تنوع اقلیمی و وجود چشم اندازهای طبیعی در کشور

- وجود گردشگری زمین گردی در کشور (ژئوتوریسم)

- وجود مکان های زیارتی در کشور گروه آموزشی عصر

- وجود مراکز گوناگون فرهنگی مانند موزه ها

www.my-dars.ir

- وجود مراکز ارزشمند دینی، مذهبی، زیارتگاهی و اماکن مقدس کشور

- وجود زمینه های گردشگری اجتماعی - فرهنگی در کشور

- وجود گردشگری علمی و طبیعت گردی در کشور (اکوتوریسم)

- وجود بیش از یک میلیون اثر باستانی و تاریخی در کشور

۴۲- علل تنوع چشم اندازهای طبیعی ایران چیست؟

-موقعیت ریاضی کشورمان و گستردگی آن در عرض جغرافیایی باعث تنوع اقلیمی و چشم اندازهای طبیعی شده است.

۴۳- چرا در کشورما امکان توسعه گردشگری زمین گردی وجود دارد؟ شرح دهید.

-پیکره بندی طبیعی این سرزمین، برخورداری از موقعیت دریایی و خشکی، وجود کوه های بلند، دشت های وسیع، سواحل گوناگون و بیابان های شگفت انگیز گردشگری زمین گردی (ژئوتوریسم) را ایجاد کرده است.

۴۴- چرا کشورما از نظر گردشگری علمی و طبیعت گردی مناسب است؟

-تنوع زیستی ایران با وجود زیست بوم های بسیار گوناگون گیاهی و جانوری در کشور برای گردشگری علمی و طبیعت گردی بسیار مناسب است.

۴۵- چه عواملی زمینه های گردشگری اجتماعی-فرهنگی در کشورما فراهم کرده است؟

-تنوع قومی و فرهنگی در کشور که به همراه خود مجموعه ای از آیین ها، لباس ها، خوراکی ها، آهنگ ها، مراسم و گویش های محلی را ایجاد کرده و زمینه های گردشگری اجتماعی - فرهنگی را فراهم آورده است.

۴۶- مهم ترین فعالیت های که در بخش کشاورزی ایران صورت می گیرد کدام است؟

الف) زراعت، باغداری و دامداری ب) زراعت، دامداری و زنبورداری

ج) دامداری، صید، باغداری د) باغداری، زراعت، و پرورش طیور

www.my-dars.ir

۴۷- مهم ترین اقلام صادراتی کشور در بخش کشاورزی مربوط به کدام فعالیت است؟

الف) دامداری ب) صید و ماهیگیری ج) باغداری د) زراعت

۴۸- با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور، توصیه می شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به کدام فعالیت جایگزین با روش های مدرن تغییر یابد؟

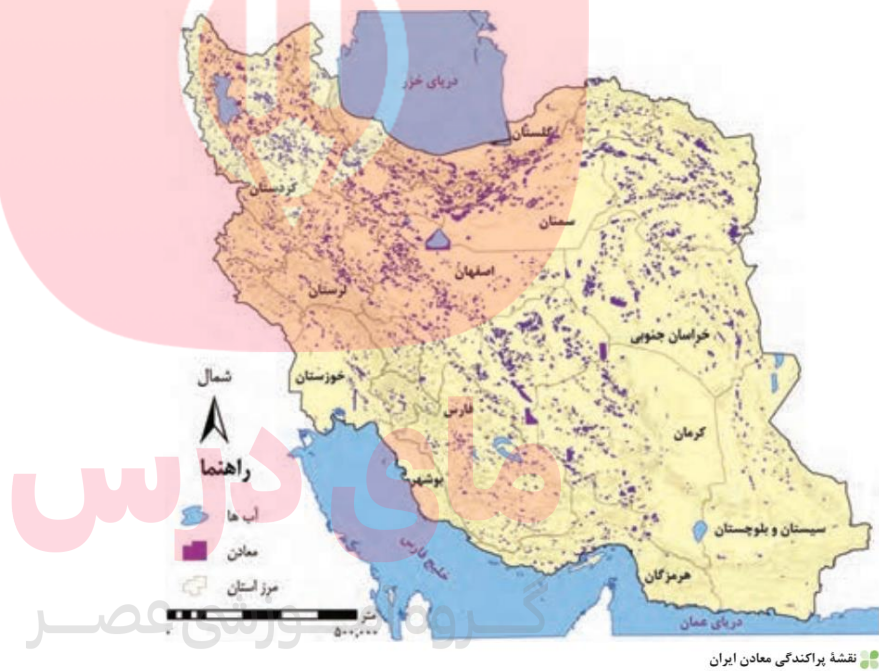
الف) زراعت دیم ب) باغداری ج) دامداری د) پرورش زنبور عسل

۴۹- بزرگترین بخش های صنعتی کشور به ترتیب کدامند؟

الف) نفت، خودروسازی، پتروشیمی ب) صنعت فولاد، خودرو سازی، پتروشیمی

ج) نفت، خودروسازی، فولاد سازی د) نفت، گاز، پتروشیمی

۵۰- با بررسی پراکندگی جغرافیایی صنایع در ایران به چه نتایجی می رسید؟



عدم تعادل در پراکندگی قطب های صنعتی را نشان می دهد. یعنی به توان و ظرفیت های محلی توجه نشده و بیشتر صنایع در اطراف چند شهر بزرگ استقرار یافته اند که موجب بی عدالتی فضایی در کشوری شود

باتشکر

محسن یوسفی